

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

P8_TA(2017)0351

Mianmaras, įskaitant rohinjų padėtį**2017 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Mianmaro, ypač dėl rohinjų padėties (2017/2838(RSP))**

(2018/C 337/16)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezolucijas dėl Mianmaro ir dėl musulmonų rohinjų padėties, ypač į 2016 m. liepos 7 d. ⁽¹⁾ ir 2016 m. gruodžio 15 d. ⁽²⁾ rezolucijas, ir į savo 2017 m. kovo 16 d. rezoluciją dėl ES prioritetų 2017 m. Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybos sesijose ⁽³⁾ bei 2017 m. birželio 13 d. rezoluciją dėl bepilietybės Pietų ir Pietryčių Azijoje ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2016 m. birželio 20 d. Tarybos išvadas dėl ES strategijos dėl Mianmaro / Birmos,
- atsižvelgdamas į 2016 m. birželio 1 d. Komisijos ir Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „ES strategijos dėl Mianmaro / Birmos aspektai. Specialioji partnerystė siekiant demokratijos, taikos ir klestėjimo“ (JOIN(2016)0024),
- atsižvelgdamas į 2016 m. kovo 30 d. Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai Federicos Mogherini pareiškimą dėl naujosios Birmos Sąjungos vyriausybės darbo pradžios,
- atsižvelgdamas į Komisijos pirmininko pavaduotojos ir vyriausiosios įgaliotinės atstovo spaudai 2016 m. gruodžio 2 d. pareiškimą dėl pastarojo meto smurto eskalavimo Mianmare ir Komisijos pirmininko pavaduotojos ir vyriausiosios įgaliotinės 2017 m. rugsėjo 6 d. pareiškimą dėl padėties Rachtinų valstijoje,
- atsižvelgdamas į 2016 m. lapkričio 25 d. bendrą pranešimą spaudai dėl trečiojo ES ir Mianmaro dialogo žmogaus teisių klausimais,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 4 d. Tarybos išvadas dėl bepilietybės reiškinių,
- atsižvelgdamas į neseniai paskelbtus 2016 m. lapkričio 29 d. Jungtinių Tautų vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro (OHCHR) ir 2016 m. lapkričio 18 d. Jungtinių Tautų specialiosios pranešėjos žmogaus teisių padėties Mianmare klausimais pranešimus dėl blogėjančios žmogaus teisių padėties Rachtinų valstijos šiaurėje,
- atsižvelgdamas į 2016 m. birželio 20 d. Jungtinių Tautų vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro ataskaitą „Musulmonų rohinjų ir kitų mažumų žmogaus teisių padėtis Mianmare“ ir 2016 m. kovo 18 d. Jungtinių Tautų specialiosios pranešėjos žmogaus teisių padėties Mianmare klausimais ataskaitą dėl žmogaus teisių padėties Mianmare,
- atsižvelgdamas į 1951 m. Jungtinių Tautų konvenciją dėl pabėgėlių statuso ir į jos 1967 m. protokolą,
- atsižvelgdamas į 1951 m. Konvenciją dėl asmenų be pilietybės statuso ir į 1961 m. Konvenciją dėl asmenų be pilietybės skaičiaus mažinimo,
- atsižvelgdamas į 2014 m. lapkričio mėn. Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuro (UNHCR) visuotinį 2014–2024 m. veiksmų planą panaikinti bepilietybės reiškinių,
- atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0316.⁽²⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2016)0506.⁽³⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0089.⁽⁴⁾ Priimti tekstai, P8_TA(2017)0247.

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

- atsižvelgdamas į 2017 m. sausio 20 d. Jungtinių Tautų specialiosios pranešėjos žmogaus teisių padėties Mianmare klausimais Yanghee Lee misijos pabaigos ataskaitą, kurioje ji padarė išvadą, kad dabar padėtis yra blogesnė nei bet kada anksčiau pastaraisiais metais,
 - atsižvelgdamas į 2017 m. rugpjūčio mėn. Patariamojo komiteto Racinų valstijos klausimais galutinę ataskaitą,
 - atsižvelgdamas į 1966 m. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą bei į 1966 m. Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą,
 - atsižvelgdamas į Pietryčių Azijos valstybių asociacijos (ASEAN) chartiją,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi, pasak Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuro (UNHCR), nuo smurto Racinų valstijoje per pastarąsias dvi savaites į Bangladešą pabėgo daugiau nei 300 000 musulmonų rohinjų;
- B. kadangi Mianmaro Racinų valstijoje gyvena apie milijonas rohinjų, kurie yra daugiausia islamą išpažįstanti tautinė mažuma, susidurianti su represijomis ir nuolatinais dideliais žmogaus teisių pažeidimais, įskaitant grėsmę jų gyvybei ir saugumui, teisės į sveikatos priežiūrą ir švietimą nesuteikimą, priverstinį darbą, seksualinį smurtą ir politinių teisių ribojimą;
- C. kadangi nuo 1982 m., kai buvo priimtas Birmos pilietybės įstatymas, oficialiai rohinjai yra bepiliečiai ir dėl to labai ribojama jų judėjimo teisė ir jie uždaromi į stovyklas;
- D. kadangi 2017 m. rugpjūčio 25 d. rohinjų sukilėlių grupė Racinų valstijoje surengė išpuolį prieš policijos postus ir kariuomenės bazę; kadangi tai išprovokavo didelę karinę kontrataką, kurios metu padaryta rimtų ir didelio masto žmogaus teisių pažeidimų, įskaitant žudynes, išprievartavimus ir kankinimus; kadangi žmogaus teisių organizacijos (be kita ko, „Human Rights Watch“), naudodamos palydovinius vaizdus, pranešė, kad Racinų valstijos šiaurinėse dalyse, šiuo metu neprieinamose nevyriausybinėms organizacijoms ir nepriklausomiems stebėtojams, buvo sugriauta daug gyvenamųjų namų ir kitokių pastatų;
- E. kadangi pagal dabartinę Mianmaro konstituciją kariuomenei vis dar netaikoma civilinė priežiūra ir jai suteikti platūs įgaliojimai kontroliuoti vyriausybę ir imtis veiksmų nacionalinio saugumo klausimais;
- F. kadangi iš Mianmaro bėgantys žmonės, tarp kurių yra daug moterų ir vaikų, keliauja pavojingais maršrutais, į juos šaudoma, jie eina pavojingais takais ir kenčia dėl bado ir medicinos pagalbos trūkumo; kadangi dešimtys jų mirė pakeliui; kadangi Bangladešo pakrančių apsaugos pareigūnai rado mažiausiai dvidešimt žuvusių pabėgėlių;
- G. kadangi Bangladešas pateikė skundą prieš Mianmaro valdžios institucijas dėl to, kad jos priešpėstinėmis minomis užminavo dalį savo sienos su Bangladešu siekdamas neleisti sugrįžti nuo smurto pabėgusiems musulmonams rohinjams;
- H. kadangi JT ir tarptautinių nevyriausybinių organizacijų darbuotojams iš užsienio draudžiama patekti į konflikto zonas ir kadangi JT agentūros negali rohinjams suteikti humanitarinės pagalbos, įskaitant maistą, vandenį ir vaistus;
- I. kadangi 2017 m. rugsėjo 10 d. JT vyriausiasis žmogaus teisių komisaras Zeid Raad Al Hussein paskelbė, kad padėtis Mianmare yra tokia, lyg būtų etninio valymo vadovėlio pavyzdys;
- J. kadangi 2017 m. kovo mėn. Kinija ir Rusija neleido JT Saugumo Tarybai priimti pareiškimo dėl rohinjų mažumos padėties Mianmare;
1. griežtai smerkia visus Racinų valstijoje įvykdytus išpuolius; yra itin susirūpinęs dėl vis sunkesnių ir platesnio masto žmogaus teisių pažeidimų, įskaitant žudymus, smurtinius susidūrimus, civilių gyventojų turto naikinimą ir šimtų tūkstančių civilių gyventojų perkėlimą;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

2. primygtinai ragina ginkluotąsias ir saugumo pajėgas nedelsiant nustoti žudyti, bauginti ir žaginti rohinjus bei deginti jų namus;
3. primena, kad Mianmaro valdžios institucijos privalo nediskriminuodamos ginti visus civilius gyventojus nuo prievartos ir ištirti sunkius žmogaus teisių pažeidimus bei atsakingus asmenis patraukti baudžiamojon atsakomybėn laikantis žmogaus teisių normų ir išipareigojimų pagal jas;
4. ragina Mianmaro valdžios institucijas nedelsiant suteikti neribotą prieigą nepriklausomiems stebėtojams, tarptautinėms žmogaus teisių organizacijoms, žurnalistams ir kitiems tarptautiniams stebėtojams, taip pat Jungtinėms Tautoms, visų pirma kovo mėn. Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybos įsteigtai JT faktų nustatymo misijai, kad būtų atliktas nepriklausomas ir nešališkas visų šalių kaltinimų dėl rimtų žmogaus teisių pažeidimų tyrimas;
5. ragina kuo skubiau humanitarinės pagalbos organizacijoms suteikti galimybę patekti į visas konflikto zonas ir nediskriminuojant pasiekti perkeltus asmenis, kad pagalbos darbuotojai galėtų padėti pavojuje esantiems žmonėms;
6. ragina Mianmaro vyriausybę nedelsiant pašalinti visas priešpėstines minas palei sieną su Bangladešu;
7. ragina Mianmaro vyriausybę ir visų pirma valstybės patarėją Aung San Suu Kyi nedviprasmiškai pasmerkti bet kokią rasinės ar religinės neapykantos kurstymą ir kovoti su rohinjų tautinės mažumos socialine diskriminacija ir prieš ją nukreiptais priešiškais veiksmais; be to, ragina Mianmaro vyriausybę užtikrinti visuotinę teisę į religijos ar tikėjimo laisvę; primena, kad valstybės patarėja raginama siekti, kad būtų įgyvendintos rekomendacijos, jos pačios prašymu pateiktos Patariamojo komiteto Rachinų valstijos klausimais parengtoje galutinėje ataskaitoje; apgailestauja, kad nuo tada, kai 2015 m. gegužės 18 d. Aung San Suu Kyi partijos atstovas spaudai paskelbė pareiškimą, kad Mianmaro vyriausybė turėtų atkurti pilietybę rohinjų mažumai, padėtis dramatiškai pablogėjo;
8. primena 1990 m. Sacharovo premijos laureatui Aung San Suu Kyi, kad ši premija skiriama asmenims, be kitų kriterijų, ginantiems žmogaus teises, saugantiems mažumų teises ir besilaikantiems tarptautinės teisės; atkreipia dėmesį į tai, kad reikia apsvarstyti, ar Sacharovo premiją būtų galima atimti atvejais, kai jos laureatai po premijos suteikimo tuos kriterijus pažeidžia;
9. pripažįsta Bangladešo pastangas, kurias šios humanitarinės katastrofos akivaizdoje jis deda siekdamas padėti apsaugoti šimtų tūkstančių rohinjų tautybės pabėgėlių; tvirtai ragina Bangladešo ir kitų kaimyninių šalių valdžios institucijas priimti visus nuo smurto Rachinų valstijoje bėgančius asmenis ir laikytis negrąžinimo principo; ragina Komisiją ir valstybes nares padidinti finansinę ir materialinę paramą šioms pabėgėliams;
10. primena, kad rekomenduoja valstybių, kurios patiria rohinjų tautybės pabėgėlių antplūdį, vyriausybėms glaudžiai bendradarbiauti su Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuru, kuris turi techninių žinių, reikalingų atlikti pirminį vertinimą, ar asmuo gali gauti pabėgėlio statusą, ir turi įgaliojimus apsaugoti pabėgėlius ir asmenis be pilietybės; ragina ES ir JT teikti paramą šiuo klausimu Mianmaro kaimyninėms šalims;
11. taip pat ragina ASEAN ir regiono šalių vyriausybes nedelsiant imtis veiksmų, kad būtų padidintas spaudimas Mianmaro vyriausybei, kad ji sustabdytų prievartą, apsaugotų visus Rachinų valstijoje esančius civilius gyventojus ir teiktų paramą išvykstantiems pabėgėliams;
12. remia pastangas intensyvinti politinį procesą, paremtą K. Annano rekomendacijų įgyvendinimu; ragina JT Saugumo Tarybą ir Generalinę Asamblėją patvirtinti efektyvias diplomatines ir politines priemones, kuriomis būtų siekiama užtikrinti, kad Mianmaro vyriausybė laikytųsi savo išipareigojimų rohinjų tautinei mažumai dėl apsaugos ir galimybės gauti pagalbą užtikrinimo; todėl ragina JT Generalinę Asamblėją ir Saugumo Tarybą priimti rezoliuciją, kurioje pasmerkti teisių pažeidimai, primygtinai reikalaujama suteikti galimybę patekti į Rachinų valstiją ir raginama, kad visos šalys atsakytų už rimtus tarptautinės teisės pažeidimus; taip pat ragina per JT žmogaus teisių tarybos 2017 m. rugsėjo mėn. sesiją priimti rezoliuciją, kuria būtų pratęsti faktų nustatymo misijos įgaliojimai;
13. ragina Kiniją ir kitus tarptautinius bei regioninius veikėjus pasinaudoti visais turimais kanalais ir paraginti nutraukti žiaurumo aktus ir pasiekti taikų sprendimą;

2017 m. rugsėjo 14 d., ketvirtadienis

14. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai ir ES valstybes nares gerokai padidinti spaudimą Mianmaro vyriausybei ir saugumo pajėgoms, kad būtų nutraukti teisių pažeidimai, visapusiškai bendradarbiaujama su JT tyrėjais ir tarptautinėmis humanitarinės pagalbos organizacijomis ir užtikrinama, kad būtų traukiama atsakomybė už rimtus tarptautinės teisės pažeidimus; todėl ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai ir ES valstybes nares imtis aktyvaus vaidmens ir paremti skubius JT lygmens veiksmus bei aiškiai pažymėti, kad, jei ir toliau bus nebaudžiamai pažeidžiama tarptautinė teisė, ES yra pasirengusi apsvarstyti galimybę imtis baudžiamųjų sankcijų prieš atskirus asmenis ir subjektus ir veiksmų, susijusių su prekybos lengvatomis, kuriomis naudojasi Mianmaras;
 15. ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąją įgaliotinę užsienio reikalams ir saugumo politikai pranešti Parlamentui apie ES iniciatyvas, kurių imamasi Jungtinėse Tautose, ir iniciatyvas, svarstomas ES Užsienio reikalų taryboje;
 16. ragina ES ir jos valstybes nares priimti rohinjų atstovų pranešimus ir pareiškimus dėl padėties vietoje;
 17. remia pastangas užtikrinti nepriklausomų ir JT vadovaujamų stebėtojų, kurie padėtų sušvelninti humanitarinę krizę, veiklą vietoje; ragina Mianmaro valdžios institucijas nedelsiant ir netrukdam suteikti prieigą nepriklausomiems stebėtojams, visų pirma JT faktų nustatymo misijai, kurią 2017 m. kovo mėn. įsteigė JT žmogaus teisių taryba;
 18. remia iniciatyvą įsteigti Jungtinių Tautų vyriausiojo komisaro žmogaus teisių Mianmare klausimais biurą, kuriam būtų suteikti visapusiški įgaliojimai;
 19. ragina ES ir jos valstybes nares remti Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuro visuotinį 2014–2024 m. veiksmų planą panaikinti bepilietybės reiškinį;
 20. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Mianmaro vyriausybei ir parlamentui, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Komisijai, ES valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Pietryčių Azijos valstybių asociacijos generaliniam sekretoriui, Pietryčių Azijos valstybių asociacijos Tarpvyriausybinei žmogaus teisių komisijai, Jungtinių Tautų specialiajai pranešėjai žmogaus teisių padėties Mianmare klausimais, Jungtinių Tautų pabėgėlių reikalų vyriausiajam komisarui ir Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybai.
-